

# Тема 4. Методика проведення семінарського (практичного) заняття

---

## План

1. Роль семінарського заняття в навчальному процесі вищої школи
2. Методи та форми організації роботи студентів
3. Методичне забезпечення семінарського заняття

# Форми навчальних занять у ВНЗ



---

**Форма організації навчання** – зовнішнє вираження узгодженої діяльності викладача і студента, що здійснюється у встановленому порядку і в певному режимі

- Лекція
- Семінар
- Практичне заняття
- Консультація
- Форми семестрового контролю, державної атестації
- Форми самостійної роботи

# 1. Роль семінарського заняття в навчальному процесі вищої школи

**Семінар** (лат. seminarium – розсадник) – форма навчання, що передбачає обговорення проблем, які стосуються прочитаної лекції чи розділу курсу



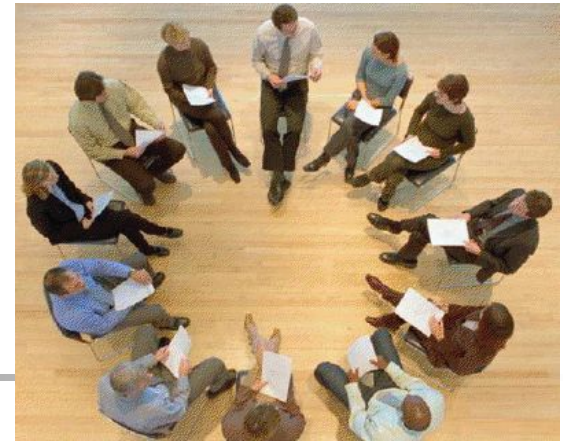


# Функції

---

- **навчальна** - поглиблення, конкретизація, систематизація знань
- **розвивальна**
- **виховна** - відповідальність, працездатність, виховання культури спілкування і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни
- **діагностично-корекційна та контролююча**

# Завдання



- повторення і закріплення знань
- контроль знань
- педагогічне спілкування, безпосередній контакт зі студентами, взаєморозуміння та творча співпраця
- узагальнення і оцінювання знань студентів



# Види семінарських занять

---

- запитань і відповідей
- розгорнута бесіда
- дискусія
- конференція
- „мозкова атака”
- міжпредметний, інтегрований семінар

# Структура семінарського заняття



---

## **I. Організаційна частина - 3-5хв.**

- взаємне привітання викладача і студентів
- нагадування основних вимог, правил роботи на занятті

## **II. Вступна частина - 3-5хв.**

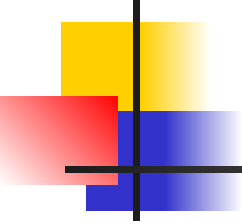
- Оголошення теми, мети, завдань
- Мотивація, актуалізація знань
- Оголошення видів та форм роботи

## **III. Основна частина - 60 хв.**

- Виступи, аналіз, обговорення, дискусія

## **IV. Підсумки - 10 хв.**

- Оцінка, обґрунтування
- Завдання на перспективу



## 2. Методи та форми організації роботи студентів

---

### Форми

- Групові - ланцюжок, акваріум, дуель
- Індивідуальні – виступ, вправа
- Фронтальна робота - коло, мікрофон, незакінчені речення



# Методи семінарського заняття



---

- **словесні** – пояснення, бесіда, інструктаж
- **наочні** – ілюстрація, демонстрація, спостереження
- **частково-пошукові**
- **індукція, дедукція**
- **репродуктивні** - робота за готовими зразками
- **проблемне викладання**
- **практичні** – лабораторна робота, практична, вправи



# Прийоми навчання

---

- окремі операції, розумові чи практичні дії, що розкривають або доповнюють спосіб засвоєння матеріалу, що виражає даний метод
- порівняння, зіставлення
- стимулювання
- контролю, взаємоконтролю й самоконтролю
- виклад інформації, активізації уваги та мислення
- запам'ятовування, ілюстрації



# Прийоми семінарського заняття

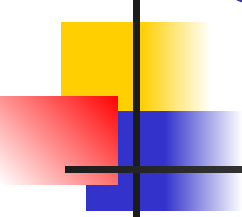
---

- захищати свою думку, наводити аргументи, докази
- ставити запитання викладачеві й товаришам, з'ясовувати незрозуміле
- рецензувати відповіді
- допомагати однокурсникам при ускладненнях, пояснювати їм незрозуміле
- самостійно виконувати завдання, розраховані на читання літератури, спостереження тощо
- знаходити не одне, а кілька самостійних рішень
- вільний вибір завдань, переважно пошукових і творчих

# Вибір методів і прийомів

- Диференційні завдання
- Індивідуальні творчі завдання
- Рівень підготовки групи





### 3. Методичне забезпечення семінарського заняття

---

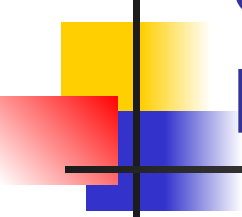
- Питання для обговорення
- Форми контролю знань - тести, ситуаційні вправи, тренінгові вправи
- Новинки літератури
- Алгоритми виконання завдань



# Критерії ефективності проведення семінарського заняття

---

1. Цілеспрямованість
2. Планування
3. Організація семінару
4. Стиль проведення семінару
5. Ставлення викладача до студентів
6. Ставлення студентів до заняття
7. Якість управління групою
8. Коментарі та висновки викладача
9. Якість організації самостійної роботи студентів



## Завдання. Проаналізуйте ситуацію семінарського заняття, закінчіть речення. Обґрунтуйте.

---

1. Якщо виступ за змістом і аргументованістю задовольняє, то...
2. Якщо виступ за змістом не самостійне дослідження (читає друкований текст або конспект), не аргументований, то ...
3. Якщо на питання відповідає правильно і коротко, то ...
4. Якщо на питання не міг відповісти, то ...
5. Якщо вся група не знаходить правильної відповіді, то ...



# Незакінчені речення

---

1. Після закінчення виступу спитати групу...
2. Якщо є питання в аудиторії, то ...
3. Якщо є бажуючі висловитися, то ...
4. Якщо група не зуміла правильно відповісти на додаткове запитання, то ...
5. Якщо виступ не по суті, то ...
6. Після обговорення першого основного питання ...
7. Після того, як будуть обговорені всі питання ...





# Індивідуальні завдання

---

1. Розробка плану-конспекту семінарського (практичного) заняття (за зразком)